

הזהב הניגר

אחד העסקים הפורחים בישראל הוא מוצרי החלב, ולא לחינם בחר שריה מיסחרוהתעשייה יגאל הורביץ ל- התרכז בתחום זה. המוצר הריווחי ביותר בענף זה הוא אה שיקורי, "ניגרים" היוגורטים המינים, הלבנים וחלבונים - וכו'. המחלבות המאוחדות של מיסחר הורביץ מרבות להשתמש באבקת-חלב לייצור הניגרים, בעוד, "תנובה" ו-"טרה" משתמשות בעיקר בחלב.

הבורסה

הזכויות של

"ירדן לחקירות"

חברת "ירדן לחקירות" הגישה להג' הלת הבורסה הצעת תשקיף להנפקת זכויות של אחד לחמש במחיר של 500 וכן אופציה לרכישת מניה רגילה בשנת 1978 במחיר של 2500. הצעת הזכויות נשמעת טובה מאד, ובעלי מניות "ירדן" יקבלו סוכריה נאה.

התשקיף מגלה כי ביוני השנה הקימה החברה חברה-בת חדשה בשם, "מי ירדן" האמורה לעסוק בייצור ושיווק של מים מינרליים. החברה, "מי ירדן" הגישה בקשה לקבלת מעמד של מיפעל מאושר. החברה מחזיקה בניירות-ערך שחירים בשווי של 15 מיליון לירות, כאשר הע' לות היתה 5 מיליון לירות. בין ההש' קעות בולטת רכישת 412 אלף מניות רגילות ג' של "סהר" שנרכשו במחיר של 1.75 מיליון לירות. כספי ההנפקה בסכום של כ-16 מיל' יון לירות מיועדים לשלוש מטרות. ה' אחת: הקמת חברה שתעסוק בהפצת ומכירת מהשבים קטנים ובינויים כסור' כנת של יצרן גדול אמריקאי. ההשקעה בתחום זה תהיה כ-7.5 מיליון לירות. סכום של 4 מיליון לירות ישקע בפע' לות בניה ועוד 5 מיליון לירות בהקמת חברה שתעסוק בפעילות בניירות-ערך ותהיה חברה בבורסה.

הבנקים

והבורסה

מי שעקב אחר ירידות השערים האחר' רוונת בבורסה, הבחין כי הבנקים היו הגורם המוביל להורדת שערי המניות. הסיבה לכך היא פשוטה. הבנקים היו בגירעון ניזלות חמור, כיוון שהציבור משך כספים מפיקדונות והשקיע ברכי' שת מניות שהפכו ללחצי השונה.

בתרגיל משולב של אזהרות ללא ביי' סוס מצד הבורסה, הנשלטת עלידי ה' בנקים, בשילוב מכירה מאסיבית של מניות עלידי הבנקים, נוצרה בהלת מכירה. ממדי הבהלה היו מדהימים. מחקר שנערך העלה, כי הפסדי המוכ' רים בעת הבהלה היו כ-700 מיליון לירות.

תוצאה מבהלת הירידה החליטו רבים לחזור להפקיד כסף בבנקים, ולח' כות להתפתחויות. התוצאה היתה ש' ניזלות הבנקים שופרה, ושוב בידיהם עודפי כספים.

בעיקבות ביטול הסובסידיות הותר ל- מחלבות לייקר את מחירי מוצריהן ב- 20 אחוזים בממוצע, כיוון שמחיריה- חלב התייקרו בשיעור דומה. "תנובה" ו-"טרה" משתמשות בחלב לייצור ניגרים, ואינן מרוויחות מתוספת המחיר. ה' מחלבות המאוחדות" משתמשות באב- קת-חלב. השר הורביץ דאג שלא להעלות את מחירו של זה (העולם הזה" 2086), אבל, "המחלבות המאוחדות" העלו, כמו כולם, את מחירי מוצריהן הניגרים. כך הן הגדילו באחוזים רבים את הרווח ממכירות מוצריהן הניגרים.

שר הורביץ אבקת קסם

עד כמה יעילים

פועלי ישראל?

שנתון הכלכלה העולמית לשנת 1977 בהוצאת מקגראוהיל מביא נתונים על כלכלת ישראל בשנים 1966-1975. עשר השנים הללו עברה ישראל מיתון ושתי מלחמות. בתקופה זו גדל הייצור התעשייתי בה 230%. ישראל היא ה' שנייה בעולם בקצב הגידול התעשייתי אחרי איראן, ולפני ארצות-הברית (180%), יפאן (170%) או מערב-גרמניה (140%). בתקופה זו השקיעו בישראל מאות חברות זרות, ביניהן 200 חברות אמריקאיות.

נראה כי בעלייההון הזרים אינם מא- מינים להכרות ראשי המשק על אי- יעילות הפועל הישראלי, הצהרות המיו- עדות למנוע העלאות שכר. המשקיעים הזרים יודעים כי הפועל הישראלי מר- וויח רבע עד חצי מעמיתו במערב, שובת מעט מאד ומייצר יחסית הרבה מאד. הוא בוודאי אחד המרכיבים בסיפורה- הצלחה הזה.

מה עושה תותח?

המשקיע האיראני ז'אק תותח, בעל בית-הרושתי-אמריקאי לשמלות ב' רחוב אלנבי בתל-אביב, מתגורר עתה דרך-קבע במלון "שרתון" באיסטנבול (חדר 3427). זוהי דירת-השרד של ה' מלון. תותח עוסק בעיסקי מטבע וכן בעיסקי יבוא ויצוא שונים. את בית- החרושת שברחוב אלנבי השאיר לניהול לאביו.

דירות גמורות

זולות יותר

ההתייקרויות בעלויות הבנייה יצרו בירושלים מצב שבו דירה גמורה זולה בשליש מבניית דירה חדשה. ניתן כיום לקנות דירות מוכנות בבית הכרם ב-600 אלף לירות.

לפי מחיר של 3500 לירות למטר רעות בניה תעלה דירה כזו כיום, בלי רווח הקבלן, 700 אלף לירות. ובתוספת מע"מ: 752 אלף לירות. עם רווח קבלני מקבלים הפרש של שליש בין מחיר דירה גמורה להקמת דירה חדשה.

כך נדפקו

התעשיינים

האוצר החליט על ביטול האשראי ה' מכוון לתעשייה שהיה בהיקף של 700 מיליון לירות לשנה, ובמקומו יוכלו ה' תעשיינים לפדות איגרות מילוות ממשל- תיים שברשותם בסכום דומה. ההצעה נשמעה הגיונית, וגם ראשי התעשיינים לא התנגדו לה.

בחינה שנייה של ההסדר מגלה כי הוא דופק את התעשיינים בצורה חמו-

ניסאי שבימי בלי בדיקה

רה ביותר. האשראי הממשלתי שקיבלו עלה להם בריבית שנתי של 24%. מבלי לדבר על כך שבתנאי האינפלציה הקיי- מים הריבית הזו היא ממש מנתה, הרי ריבית זו היא הוצאה הונת מוכרת למקבל ההלוואה.

עתה הם ימננו את עצמם מהכנסות ממכירת איגרות החוב, שהן הכנסות נטו. הם מאבדים את האפשרות לנכות את הוצאות ההלוואה, ובכך נגרם להם נזק כבד.

מפליא מדוע הסכימו ראשי התעשיי- יים כבומה שביט ויועיהם להסדר מסוג זה.

איך להוכיח מתנה מחו"ל?

מי שטוען לפני פקיד השומה כי גידול הונו מקורו במתנה מחו"ל, חייב להמציא תצהיר המפרט מתי הועברו כספי המתנה ומהם מקורות החון של נתון המתנה שהוא אזרח זר. אופן העברת הכספים ארצה אינו מעניינו של פקיד השומה, ושיקול כזה הוא שיקול זר אם כי חשוב לצורך בירור עם נעברה עבירה על תקנות הגנה וכספים. הלכה זו קבע בית המשפט המחוזי בירושלים בפני השופט עלי נתן (נ.מ.ה. 3/76). ההלכה נקבעה בעירעור שהגיש מרדכי שור על החלטת פקיד השומה, שגילה גידול בלתי-מוסבר בהונן של שור. שור טען כי קיבל מתנה מסבו בקנדה, ובית-המישפט קבע כי אין להסתפק באישור סתמי וכולל על קבלת המתנות, אלא יש להמציא תצהיר במובן תקנה-1 לתקנות סדר הדין האזרחי.

ההתייקרות

הצילה את

היהלומנים

לפני שנה היו יהלומנים רבים במצב קשה. הם היו תקועים עם מלאי גדול של יהלומי-גלם. המחירים בעולם קפאו. הביקוש ליהלומים מלוטשים ירד, וה- בנקים לחצו עליהם להחזיר את ההל- וואות שלקחו כדי לקנות יהלומי גלם לעיבוד.

מי שהיה לו מלאי גדול יותר, שילם יותר ריבית לבנקים ומצבו ניראה קודר. לעומתו, יהלומן מוצלח ובעל קשרים מכר את כל סחורתו ולא נשאר עם מלאי, ומצבו ניראה מבטיח.

מה שקרה בשנה האחרונה היה נס כלכלי שהפך את כל המקובל בתעשייה זו. בעשרה החודשים האחרונים העלה סינדיקט היהלומים הלונדוני, השולט באספקת יהלומי הגלם, את מחירי ה' גלם שהוא מספק ב-40 אחוזים לערך. במקביל, בעיקר ביגלל הימשכות האי-נ- פלציה והבריחה מן המטבעות וירידת מחיר הזהב, גבר הביקוש ליהלומים כ' השקעה. התוצאה היתה שגם מחירי ה' יהלומים המלוטשים עלו בהרבה. כך, למשל, לפני שנה שילמו ממות קאראט אחד יהלומים מלוטשים נקיים מסוג מלס בסביבות 220 דולר. היום משלמים 310 דולר.

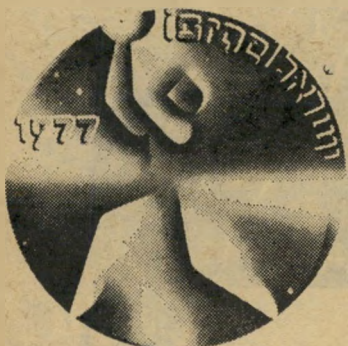
התייקרות מחירי הגלם בארבעים אחוזים ומחירי המלוטש באחוזים דו- מים הביאה רווחים גדולים לכל מי שהחזיק במלאי גדול של יהלומים גול- מיים או מלוטשים ולא הצליח למכרו. כך אירע שדווקא היהלומנים שהיו ב' מצב קשה בגלל המלאי הגדול שבידם עתה במצב מצויין, כי הרוויחו השנה 30 אחוזים נטו על המלאי שברשותם. משום כך, בבורסת היהלומים הכל שמי' חים וצהלים ומקווים כי התהליך רק יימשך.

ביקוש

למדליית הניצחון

הפסקת הנפקת מדליית-הניצחון, ש- הוצאה לכבוד ניצחון מכבי תל-אביב על צה"א-סיקא-מוסקבה גרמה ביקוש מוג- בר למדליות. המדליה הונפקה עלידי חברות "דניה", "שרון" בשיתוף עם מכבי תל-אביב. בהודעה לציבור נמסר כי יונ- פקו 1560 מדליות זהב ו-10 אלפים מדליות כסף. המדליה עוצבה עלידי דן רייזינגר והיא מכילה 30 גרם זהב 18 קאראט.

לאחר פירסום הודעת ההנפקה בעי- תונות דרשו נציגי ברית-המועצות מן ה'

מדליית הניצחון הפסד דיפלומטי

איגוד הבינלאומי לכדורסל כי יפסיק את הנפקת המדליה. זה לחץ על מכבי תל-אביב, ואיים בביטול המישחק הסופי במדרד אם לא תופסק ההנפקה. כן איים כי הישראלים לא יוכלו להשתתף באולימפיאדת מוסקבה. מכבי תל-אביב ירשה את הפסקת ההנפקה מייד, או- לם המנפיקים טענו כי המדליות שהו- מנו עד לתאריך מסויים יוצאו, ועד אז תיפסק המכירה. עד לתאריך הקובע נמכרו רק 415 מדליות זהב ו-2032 מדל' יות כסף. מחיר מדליה זהב כיום הוא 3996 לירות, ומדליית כסף 432 ל"י.